

**ZAŠTITA
IZ EUROPE**
Ekolozi su se
obratili pred-
stavnicima EU da
zaštite staništa
ptica

440

KILOMETARA
prirodni vodotok
Dunava i Save; njihovom
bi se regulacijom
ugrozili Kopački rit i
Lonjsko polje

950

MILIJUNA EURA
za kanal Sava-Dunav,
dug 61 kilometar, koji
bi ugrozio spačvansku
šumu, najveću šumu
hrasta lužnjaka u Europi

80

POSTO
toliko se u nekoliko
godina, zbog utvrđivanja
riječnih obala
kamenjem, smanjio broj
lastavica bregunica

PANIKA U ŽIVOTINJSKOM CARSTVU

EKOLOZI TUŽE JADRAN
Vlada prijeti orlu štekavcu,

Regulacija tokova Save, Drave, Dunava, Mure i Neretve vodi u istrebljenje brojnih životinjskih vrsta

– Piše **BORIS OREŠIĆ**
– Ilustracija **EUGEN DOBRIĆ**

Prema ocjeni Svjetske organizacije za zaštitu prirode (WWF) i nekoliko ekoloških udruga u Hrvatskoj, planovi regulacije tokova hrvatskih rijeka – Save, Drave, Dunava, Mure i Neretve – koje podupire Vlada, najveći su napad na očuvanje prirodne baštine u proteklih 20 godina. Predstavnici udruga o tome su obavijestili voditelja delegacije EU u Hrvatskoj Paula Vandorena te povjerenika za okoliš EU-a Janeza Potočnika, od kojih traže da pozovu hrvatsku Vladu na zaustavljanje tih projekata,

posebice 950 milijuna eura vrijednu gradnju kanala Sava-Dunav.

Taj bi plovni put, koji je Vlada uvrstila u strateške infrastrukturne planove, dug 61 kilometar, trebao povezivati Vukovar na Dunavu i Šamac na Savi. Prolazio bi kroz spačvansku šumu, najveću šumu hrasta lužnjaka u Europi.

Tibor Mikuška, biolog Hrvatskoga društva za zaštitu ptica i prirode, jedne od najjačih ekoloških udruga u Hrvatskoj, tvrdi da regulacije rijeka i kopanje kanala uzrokuju sušenje šuma, što su potvrdile brojne studije.

“Kanal Dunav-Sava ekološka je i ekonomska utopija jer Hrvatska nema velike luke na Savi i ta je rijeka

OPASNOST
To je najveći
napad na
očuvanje
prirodne baštine
u posljednjih 20
godina

{ Što se krije iza poskupljenja namirnica }

ZARADI NA GLADI

Manje hrane, veći profit

Uzrok poskupljenju hrane nisu loše vremenske prilike diljem svijeta: najveća je "prirodna nepogoda" gospodarski sustav motiviran samo profitom - tvrdi Stipan Bilić

— Piše NIKOLA JELIĆ — Snimka GORAN MEHKEK/CROPIX

KU KOSOR vidri i čigri

u prometnom smislu slijepo crijevo. Ekonomski je mnogo isplativije povećati pretovarne kapacitete postojeće luke u Vukovaru i modernizirati željezničku liniju Vukovar-Zagreb-Rijeka. Planovi regulacija rijeke u surotnosti su i s hrvatskim zakonima i s europskim direktivama o vodama. Riječ je dobro organiziranom sustavu izvlačenja novca poreznih obveznika u kojem sudjeluju Hrvatske vode, Agencija za vodne putove i Ministarstvo regionalnog razvoja, šumarstva i vodnog gospodarstva. Građevinske i projektantske tvrtke povezane s tim državnim institucijama dobro bi zaradile, a nastala bi ekološka katastrofa jer bi došlo do nezapamćenog uništenja biljnih i životinjskih vrsta", upozorava Mikuška.

IZLIJEVANJE RIJEKA
Umjetne rječne obale neće smanjiti rizik od poplava, nego će ih povećati

Stipan Bilić, direktor strukovne udruge konditora Kondin i ujedno jedan od najboljih hrvatskih stručnjaka za prehrambenu industriju, tvrdi kako nema valjanih razloga za poskupljenje hrane kojemu svjedočimo. On pobija i ključne argumente kojima se najavljuje dalje poskupljenje hrane te tvrdi kako iza svega stoje – špekulacije!

Hrana u svijetu bit će sve skuplja

**teza 1.
netočno!**

Primjena znanstvenih i tehničkih dostignuća te unapređenje tehnologije osigurali su u poljoprivredi veće prinose i prihode. Svi koji su htjeli primjenjivati ta dostignuća povećali su imanja (3-8 puta), i danas u razvijenim poljoprivrednim državama jedan zaposlenik u poljoprivredi proizvodi za 150 potrošača. Dugoročno, ako ne bi bilo prirodnih katastrofi, hrana će biti jeftinija. Aktualna poskupljenja izazvana su padom vrijednosti dolara i raznim špekulacijama na svjetskom tržištu. Hrana je u potrošnji posve "neelastična", odnosno potrošnja se ne može smanjiti, ona je stalna.

Svijetu prijeti manjak hrane

**teza 2.
netočno!**

U razvijenim zemljama sjeverne hemisfere poljoprivrednici koji su u programu državnih intervencija (a to su svi) moraju 10% površina izostaviti iz proizvodnje, a u slučaju trajnijeg manjka hrane te se površine mogu brzo aktivirati. U zemljama južne hemisfere poljoprivredno zemljište najčešće se ekstenzivno koristi, tj. imaju mala ulaganja i male prinose. U slučaju potrebe ulaganjima se prinosi mogu povećati 2-3 puta. U većini siromašnih zemlja, kada bi u svijetu bilo volje i ambicije, drugačijom organizacijom poljoprivrede proizvodnja bi se mogla povećati nekoliko puta.

Krive su elementarne nepogode

**teza 3.
netočno!**

Ta tvrdnja uglavnom nije točna, ali se u politici koristi kao zgodno opravdanje. Da bi elementarne nepogode prouzročile smanjenje ukupne proizvodnje, one bi morale odjednom pogoditi cijeli planet, a takvih nepogoda nije bilo. Najveća "elementarna nepogoda" koja utječe na porast cijena hrane jest postojeći svjetski gospodarski sustav, kojem je majka interes odnosno pohlepa, a otac mu je državna moć koja podržava tu pohlepu. Najveći je problem u tome što bogati dio svijeta koji kontrolira tržište hrane nije spreman urediti trgovinu hrane na pravednijim osnovama.

Stipan Bilić

Bio je dugogodišnji direktor HUP-ova sektora poljoprivrede i prehrambene industrije

150

POTROŠAČA
u razvijenom svijetu dolazi na jednog ratara

SOS

U SLUČAJU POTREBE ULAGANJIMA SE PRINOSI MOGU POVEĆATI 2-3 PUTA

10

POSTO
obrađivih površina izostavljeno je iz proizvodnje i u pričuvi je